

Factsheet roken 2009

“Roken doe je buiten”. Met deze campagne ondersteunde Stivoro het door de overheid afgekondigde rookverbod voor de horeca. Sinds 1 juli 2008 is het verboden om in horecagelegenheden te roken. De maatregel is afgekondigd in het belang van niet-rokende bezoekers en personeel. Roken is niet alleen ongezond voor de roker zelf, maar ook voor degenen die meeroken. Het buiten roken wordt steeds vanzelfsprekender, maar het rookverbod in de horeca is niet door iedereen goed ontvangen. Tot op de dag van vandaag probeert een aantal kleine horecaondernemers onder het rookverbod uit te komen.

In deze factsheet worden cijfers gegeven over roken in Twente op basis van het volwassenenonderzoek in 2008 van de GGD. In het ouderenonderzoek van 2005 zijn geen vragen gesteld over roken¹.

Aantal rokers

Over een langere periode bezien, is er in Nederland sprake van een dalende trend in het aantal volwassen rokers. In 1958 rookte 60% van de volwassenen; in 2008 is het landelijk percentage gedaald naar 27%. Het verschil in rookgedrag tussen mannen en vrouwen wordt ook steeds kleiner. In 1958 rookte 90% van de mannen en 29% van de vrouwen. Het verschil is nu: 30% van de mannen en 24% van de vrouwen. Ook het percentage jongeren dat rookt vertoont een dalende trend. De afname van het aantal rokers is landelijk het sterkst onder oudere (65+) mannen.

Hoeveel volwassenen roken in Twente?

	man	vrouw	19-35	35-50	50-65	totaal
	%	%	%	%	%	%
ja, ik rook	25	21	28	23	19	23
ik rook niet, maar vroeger wel	31	34	16	30	51	32
ik heb nooit gerookt	44	45	56	47	30	44

Tabel 1 Roken

Het is opvallend hoe klein de verschillen zijn tussen mannen en vrouwen. Het verschil (4%) is minder groot, dan bij de landelijke cijfers.

23% van de volwassenen in Twente rookt. Dit percentage ligt lager dan het landelijk gemiddelde (27%). Naarmate men ouder wordt, wordt er minder gerookt.

Uit het volwassenenonderzoek van 2002 bleek, dat 32% van de volwassenen rookte. Dit bevestigt de trend, dat het aantal rokers is gedaald. Verder kwam naar voren, net als in 2008, dat meer mannen dan vrouwen roken en dat de meeste rokers onder de jong volwassenen zijn te vinden.

Factoren die met roken samenhangen

Waarom gaan mensen roken en vooral waarom blijven ze ermee doorgaan? Het volwassenenonderzoek geeft hierop geen antwoord. Roken heeft veel met groepsgedrag te maken en met gezelligheid. Net als bij het gebruik van alcohol spelen bij roken zowel persoonsgebonden, als omgevingsfactoren een rol. Leeftijd en geslacht behoren tot de persoonsgebonden factoren.

Uit het volwassenenonderzoek blijkt dat rokers de ervaren gezondheid vaker matig tot slecht beoordelen. Psychische gezondheid en het risico op depressie of angststoornis hangen eveneens samen met roken. Rokers rapporteren vaker psychische ongezondheid en een hoger risico op angststoornis of depressie.

Voorals mensen die (zeer) ernstig eenzaam zijn roken vaker, dan mensen die niet of matig eenzaam zijn.

Roken en alcoholgebruik gaan vaak samen.

Hoe gezond bent u?

Doe mee met het GGD onderzoek op internet!

¹ Meer achtergrondinformatie wordt gegeven in de factsheet roken (2007) te vinden op www.gezondheidsatlastwente.nl

Tot de omgevingsfactoren behoren sociale omgeving (vriendengroep, gezin), cultuur, regels en afspraken, de betaalbaarheid en verkrijgbaarheid van sigaretten en andere rookwaar. In het volwassenenonderzoek wordt een duidelijk verband aangetoond tussen etniciteit en roken: niet-westerse allochtonen en binnen deze groep de Turkse volwassenen, roken meer, dan autochtonen.

Andere factoren die van invloed bleken: de huishoudsituatie en de mate van verstedelijking. Gescheiden volwassenen roken relatief het meest: 35%, gevolgd door alleenstaanden (nooit gehuwd geweest) met 27%. Onder gehuwden/samenwonenden worden de minste rokers gevonden: 22%. In verstedelijkte gebieden ligt het percentage rokers op 24%; op het platteland is dat 22%. Zijn er verschillen naar opleidingsniveau?

	laag	middelbaar	hoog	totaal
	%	%	%	%
ja, ik rook	31	23	15	23
ik rook niet, maar vroeger wel	38	29	29	32
ik heb nooit gerookt	31	48	55	44

Tabel 2 Roken naar opleidingsniveau

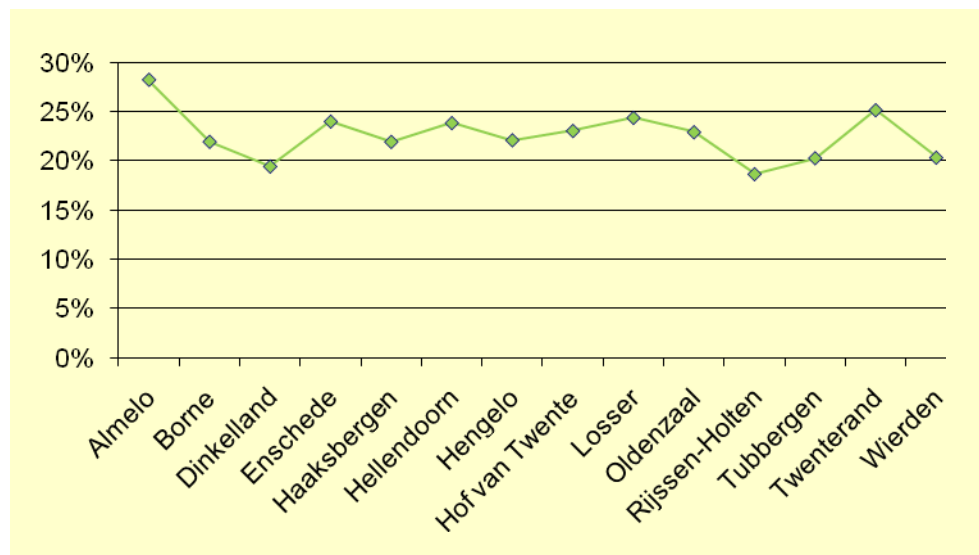
Het verschil tussen hoog en laag niveau is aanzienlijk. Dit wordt bevestigd door landelijke cijfers. Ook de werksituatie is van invloed op het rookgedrag. Mensen met een ww uitkering of in de bijstand roken het meest.

Wat wordt er gerookt?

Het meest worden er sigaretten gerookt (19% van de respondenten), 2% rookt sigaren of pijp en nog eens 2% een combinatie. Uit landelijk onderzoek is bekend, dat een roker gemiddeld 15 sigaretten per dag rookt. 20% rookt minder dan 8 sigaretten per dag, 16% meer dan 22 per dag.

Roken per gemeente

Het percentage rokers per gemeente ziet er als volgt uit:

Figuur 1 Percentage volwassen rokers per gemeente

Het percentage volwassen rokers ligt in Almelo het hoogst (28%); in Rijssen-Holten het laagst (19%). Het streven van de overheid is erop gericht om het percentage rokers te laten dalen tot 20% in 2010. Slechts 4 gemeentes in Twente halen deze norm.

Voor informatie kunt u contact opnemen met GGD Regio Twente: de heer Onne Haitsma of mevrouw Jannet Visser
o.haitsma.ggd@regiotwente.nl j.visser.ggd@regiotwente.nl

